

عکس: شنیده ایزدی

مروری بر کتاب «از چیزی نمی‌ترسیدم»

نمونه کامل

زهله صالحی: بعضی دست‌ها حکایت عجیبی دارند؛ مثلاً دستی که در راه اطاعت از امر امام مش قطع شد، تاریخ را دور زد و آوازه‌اش در همه زمان‌ها پیچید و شد با بابالحوالج با تصویر دست مجرح شده‌ای که روزی باوسوسی پرداز، رداشک را لگونه دخترکی پیتم پاک‌می‌کرد، در نیمه شب پنجشنبه فروندگاه بگداد خرساز و تیریک رسانه‌های دنیا شد و البته هزئی که آتش خود را به جان قاتلانش ریخت تا از انتشار عکسش هم وحشت داشته باشد. حالا شاید برای تان جالب باشد اگر بدانید روزی صاحب همین دست‌ها قلم را به دست گرفته و کلمات را ناخواهد و با صادقیتی صمیمانه روزی کاغذ آورده تا کتاب «از چیزی نمی‌ترسیدم» را متولد کند. این کتاب که اولین محصول از نشر «مکتب حجاج قاسم» است، حوادث زندگی ایشان را زکودکی تا واسطه جوانی و سال ۵۷ پوشش می‌دهد. این اثر در رده شاهکار ادبیاتی و روایی ما قرار نمی‌گیرد، اما به جهت ترسیم مختصاتی از زندگی و منش یکی از بزرگ مردان انقلابی این مژزو بوم، کتابی ارزشمندو پرپای است.

قصاوات این کتاب، صرف‌اقصد و سرگذشت حاج قاسم است پایک اثر تاریخی و تربیتی، باشد طلبان که سطر به سطر روایتش را بخوانید و عشق کنید برای مکتبی که سربازش، از هچ چیزی نمی‌ترسید و از دل نداشتن‌ها، توانستن را صرف کرد و قهرمان شد. «از چیزی نمی‌ترسیدن»، ادعای بزرگی است، اما حالا که همه مان‌شاهد حاضر و ناظر بر پله انصاف ایستاده‌ایم و مانیم که قهرمان قصه، از بذل ارزشمندترین دارایی خود، یعنی جان شیرینش هم ایبا نداشت، جایی برای تردید در این ادعا باقی نمی‌گذارد؛ پس با خیال راحت این کتاب را بردارید و ورق بزید و بخوانید و بدانید با یک روایت سراسر دقیق و مطمئن از سرگذشت ابرمدم میدان، رویه رو هستید. اگر به خواندن سیر تکاملی زندگی آدم‌ها هم علاقه دارید، باید بگوییم که «از چیزی نمی‌ترسیدم»، نمونه‌ای اعلا، از این دستنوشته‌هاست که فرمول ساخته شدن سرداری از جنس مردم را در دل سطور خود گنجانده. فکرش را بکنید قصه زندگی آدمی که از چوپانی و کارگری شروع می‌شود و به نقطه‌ای می‌رسد که نشان ذوال‌الفقار را بر روی شاهنه‌هایش احساس می‌کند و همه دنیا او را با لقب «زیار سلیمانی» خطاب می‌کنند، حتماً خواندن دارد. «از

چیزی نمی‌ترسیدم» را بیتلگر لحظاتی از سرگذشت مردی است که سیری شکم را در سال فقط چندبار تجربه می‌کرد امام‌منش پهلوانی و مناعت طبع خانوادگی او را مسوولیت‌پذیر و بلند منظر ساخت. او که تا سال ۵۶ اصلاً خمینی را نمی‌شناخت و معنی مبلغ را هم نمی‌دانست، مسیر و لایت‌پذیری را چنان مشتاقانه و با عشق دوید که اکنون نام مبارکش در زمرة سربازان باوفای خمینی، هدایت شوندگان... و عاقبت به خیران آخرالزمان می‌درخشند.

۳۰ سال بعد از بهار خزان شده

طاهره راهی: من آن تشییع باشکوه سال ۶۸ را ندیده بودم، آن صبح خرداد بهاری را که به یکباره برای مردم خزان شد. تنها خاطرات آجی مریم ۱۲ ساله از آن روز غمبار را شنیده بودم، صحنه‌های همیشگی را تلویزیون دیده بودم و گریه‌های سعید از کرخه تراین را و هر بار، بادیدن آن گریه‌ها، خود را میان آن مردمی جامی کردم که مویه‌کنان، اطراف هلیکوپتر حامل امام، هروله می‌کردند. اما حالا ۳۰ سال بعد، مانسلی که آن تشییع را ندیده و تنها شنیده بودیم، مانده بودیم حیران و سرگردان میان فروندگاه‌های مختلف؛ از بغداد تا تهران و کرمان.

از سحرگاه جمعه که فاطمه خیران افچاره مهیب را در واتس‌آپ برای فرستادت اسحرگاه دو شنبه‌ای که در ترمیمال جنوب تهران از اتوبوس اسکانیای سفیدرنگ پسرخاله پیاده شدیم، ۲۲ ساعت گذشته بود. از همان لحظه، اندک قبل از چهار نیمه شب تا دو شنبه صبح، باور نشده بود که یک راکت باعث انفجاری به آن عظمت شده باشد!

من بودم و خواهرم، در مخیله هیچ‌کدام مان نبود روزی مثل ۱۴ خرداد، ۶۸، برای مان در زمستان سال ۹۸ عیان شود. مردم در واگن‌های مترو، کتابی ایستاده بودند. مانده بودیم چطور خودمان و کوله‌نه چندان سنگین مان را جا کرده و تامکت تهران برویم. یک قطار، دو قطار، سه قطار، بالاخره در چهارمین قطار خودمان را در جریان خروشان برویم. گویی توی اتوبوس‌های شلمچه‌تانجف نشسته‌ایم و خوانان آن روز مترو هم مثل همیشه نبود. گویی توی اتوبوس‌های شلمچه‌تانجف نشسته‌ایم و خوانان نوحه‌خوان، سینه می‌زندند. از پله‌های ایستگاه دروازه دولت هم که خودمان را با سختی به بالا رساندیم، اندک و سطح راه پیمایی اربعین بودیم. موسیقی اشک بود و زمزمه صلوات و نوحه‌های جان سوز که آتش دل‌ها را شعله و رتیمی کرد.

چشم‌می‌چرخاندی مردمی رامی دیدی که به سوی دانشگاه تهران می‌رفتند. آن روز همه خیابان‌های ایران، خیابان انقلاب بودند، گویی قلب ایران بود که می‌تپید و مردم برای تنفس دوباره و چندباره، خود را به مرکز می‌رسانند. ما نیز در سیل جمعیت حیران غرق شدیم. درست مثل ۳۰ سال قبل، تاریخ تکرار شده بود، مردمی سیاه‌پوش، مبهوت و سرگردان که هنوز نبودن سرباز وطن را باور نداشتند.

کم کم خودمان را به نزدیکی‌های دانشگاه رسانیدیم. تقاطع خیابان طالقانی و وصال شیرازی، خورشید از لای شاخه‌های درختان، بروی مردم می‌تابید، گویامی خواست سرما رانه از هوا که از دل‌های مردم دور کنند. باداما بابسم... مجری آمد، لایه لای صحبت‌های مدادح و دختر حجاج قاسم چرخید و جایی که باید، ایستاد. صدایی از مردم شنیده نمی‌شد تا آن فراز نماز «اللهم اتالاعلم منه‌م الا خیراً». بعد آن بود که گریه‌ها وح گرفت. من آنچا بودم، ۳۰ سال بعد از آن بهار خزان شده، این بار در زمستانی سوزناک و میان مردمی که دیگر باور کرده بودند، نبودن سرباز وطن، سردارشان را...